

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ

ποιότητα ζωής για όλους

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του ΠΕΠ
Μακεδονίας – Θράκης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ &
ΔΙΚΤΥΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Αρ. Μελέτης: 1/2013

ΕΡΓΟ: Προμήθεια – Τοποθέτηση ειδικών
πινακίδων αναγραφής απόστασης
βαδίσματος

ΕΚΤΕΛΕΣΗ: Εργολαβικώς

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 55.000.00 ΕΥΡΩ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:
70 % από το ΕΤΠΑ «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» &
30% από το ΔΗΜΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1^ο : Αντικείμενο Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων

Η παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων αφορά στους Ειδικούς Συμβατικούς και Τεχνικούς όρους, σύμφωνα με τους οποίους και σε συνδυασμό με τις ισχύουσες Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές και τις έγγραφες εντολές της Υπηρεσίας, θα εκτελεστεί το έργο:

«Προμήθεια – Τοποθέτηση ειδικών πινακίδων αναγραφής απόστασης βαδίσματος»

δαπάνης 55.000,00 € από τις οποίες: τα απρόβλεπτα έξοδα είναι 5.825,07 € και ο Φ.Π.Α είναι 10.284,55 €.

Η εκτέλεση του έργου εγκρίθηκε με την υπ' αρ. Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

Οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους ότι υφίσταται πλήρες τεύχος μελέτης το οποίο είναι στη διάθεσή τους, και συνεπώς ουδεμία ουσιώδης παρέκκλιση από τη μελέτη πρόκειται να επέλθει στο στάδιο κατασκευής του έργου.

ΑΡΘΡΟ 2^ο : Ορισμοί – Επεξηγήσεις

Οι όροι και οι ονομασίες που αναφέρονται στις επόμενες παραγράφους παρατίθενται παρακάτω:

«Έργο»	Το σύνολο των εργασιών που αφορούν στην τοποθέτηση των ειδικών πινακίδων, σε όλες τις Δημοτικές Κοινότητες του Δήμου Θεσσαλονίκης, όπως περιγράφεται στην τεχνική περιγραφή, στις προδιαγραφές και τα λοιπά συμβατικά τεύχη, για την ολοκλήρωση και παράδοση του έργου.
«Εργοτάξιο, Τόπος των	Όλες οι Δημοτικές Κοινότητες του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Εργασιών»	
«Αντίκλητος ή Νόμιμος Εκπρόσωπος του Αναδόχου»	Το φυσικό πρόσωπο που αντιπροσωπεύει τον Ανάδοχο σε κάθε συναλλαγή του με τον Εργοδότη σχετικά με το Έργο. Ο Ανάδοχος μπορεί οποτεδήποτε να αντικαθιστά τον Εκπρόσωπό του. Η αντικατάσταση ισχύει, έναντι του Εργοδότη, από την έγγραφη γνωστοποίησή της σ' αυτόν.
«Μηχανικός (ή επί τόπου του έργου εκπρόσωπος) του Αναδόχου»	Ο διπλωματούχος Μηχανικός, προϊστάμενος του εργοταξίου.
«Συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου»	Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ο εργολάβος ολόκληρου του έργου, αναθέτει τα καθήκοντα που προβλέπονται στη παράγραφο 3 του άρθρου 6 του Π.Δ. 305/96.
«Ημέρες»	Οπουδήποτε χρησιμοποιείται στην παρούσα Ε.Σ.Υ. ο όρος «ημέρες», νοούνται πάντοτε οι ημερολογιακές ημέρες.
«Χρονοδιάγραμμα»	Το Χρονοδιάγραμμα στο οποίο αναγράφονται οι τμηματικές και η τελική προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου σε ημερολογιακές ημέρες. Το αρχικό Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής υποβάλλεται από τον Ανάδοχο στην Υπηρεσία μέσα σε 15 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης.
«Κανονισμοί, Πρότυπα, Κώδικες, Προδιαγραφές»	Οποιαδήποτε αναφορά σε Κανονισμούς, Πρότυπα, Κώδικες ή Προδιαγραφές αφορά στην πιο πρόσφατη έκδοσή τους και δημοσίευση που ισχύει την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 3^ο : Συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας

Ως συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας ορίζονται με σειρά ισχύος τα εξής:

- Υπογεγραμμένη Σύμβαση.
- Διακήρυξη.
- Οικονομική Προσφορά.
- Τιμολόγιο Μελέτης.
- Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
- Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματα τους, Τ.Σ.Υ.
- Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
- Προϋπολογισμός Μελέτης
- Οι εγκεκριμένες μελέτες, που θα χορηγηθούν στον ανάδοχο από την υπηρεσία και οι εγκεκριμένες τεχνικές μελέτες.
- Το Χρονοδιάγραμμα / Πρόγραμμα κατασκευής των έργων, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.
- Το Σχέδιο Ασφάλειας & Υγείας (Σ.Α.Υ.)

Σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει ασυμφωνία μεταξύ των συμβατικών στοιχείων επικρατέστερο είναι το προηγούμενο στη σειρά ισχύος. Σε κάθε περίπτωση υπερισχύει το εργολαβικό συμφωνητικό, όπως υπογράφεται μετά την απόφαση για κατακύρωση της Δημοπρασίας, με την οποία είναι σύμφωνο.

Επίσης έχουν συμβατική ισχύ, επόμενη των προαναφερομένων τα:

- Οι 440 Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (ΕΤΕΠ), όπως αυτές φαίνονται στο ΦΕΚ 2221 / 30.07.2012
- Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 17 παρ. 4 του Ν. 3669/08 (ΚΔΕ).
- Οι Ευρωκώδικες.
- Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ή του Υ.Δ.Ε.).
- Οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και Ι.Σ.Ο.

ΑΡΘΡΟ 4^ο : Τεχνικές προδιαγραφές και κανονισμοί που ισχύουν

Κατά την εκτέλεση του έργου ακολουθούνται κατά σειρά ισχύος η Τ.Σ.Υ. του έργου, η Τ.Σ.Υ. που εγκρίθηκε με την Δ17α/01/93/ΦΝ437/01-10-2004 απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ, οι οδηγίες των σχετικών εγκυκλίων του ΥΠ.ΕΣ. και ΥΠΕΧΩΔΕ, και εφαρμόζονται οι αντίστοιχες προς το είδος της εργασίας και του υλικού, τεχνικές προδιαγραφές του ΥΠ.ΕΣ. και Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., όπως αυτές αναφέρονται στις αναλύσεις τιμών ή τιμολόγια.

Για πλάκες πεζοδρομίου

Το Β.Δ. 13-9-59(ΦΕΚ 255 Α/1959)

Για χωματουργικά και τεχνικά έργα

1. Χωματουργικά έργα Π.Τ.Π. Χ1(ΦΕΚ 264Β/1966).

Γενικότερα, ισχύουν οι παρακάτω τεχνικές προδιαγραφές και κανονισμοί:

1. Οι πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π) 'Εργων Οδοποιίας, έκδοσης 1966 και μετά, της τ. Διεύθυνσης Γ3/β του Υπουργείου Δ.Ε.
2. Οι προσωρινές Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές Οδοποιίας (κωδικοποίηση 1964) που δεν έχουν καταργηθεί, της τ. Διεύθυνσης Γ3/β του Υπουργείου Δ.Ε.
3. Επιπλέον, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 3542/07 (Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας).
4. Οι συμπληρωματικές τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην Ε.Σ.Υ αυτή και στην Τ.Σ.Υ. της μελέτης.

ΑΡΘΡΟ 5^ο : Υλικά εργασιών - Εργαστηριακές δοκιμές - ποιοτικός έλεγχος έργων

Ο ανάδοχος του έργου είναι υποχρεωμένος να εκτελεί με δική του ευθύνη και δικές του δαπάνες τον ελάχιστο αριθμό εργαστηριακών δοκιμών που αναφέρεται αναλυτικά στη συνέχεια, σύμφωνα και με την Γ1 748/οικ. 00-188/18.1.1969 σχετική απόφαση του τ.Υπ.Π.Ε.

ΑΡΘΡΟ 6ο : Ποιότητα Υλικών (Απαιτήσεις - Μέθοδοι δοκιμασίας κλπ.)

1. Όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να είναι άριστης ποιότητας, χωρίς βλάβες ή ελαττώματα. Τα υλικά θα πρέπει να είναι απολύτως σύμφωνα με τα συμβατικά δεδομένα, τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές των υπουργείων Δημοσίων Έργων, Εμπορίου και Βιομηχανίας. Επίσης, θα πρέπει να είναι της απόλυτης έγκρισης του αρμοδίου οργάνου της επίβλεψης, σχετικά με την προέλευση, τις διαστάσεις, την αντοχή, την ποιότητα, την εμφάνιση κλπ. και να υπόκεινται σε εργαστηριακό έλεγχο για να πιστοποιηθεί ότι αυτά είναι σύμφωνα με τις αντίστοιχες τεχνικές προδιαγραφές αυτής της Ε.Σ.Υ.
2. Σε περίπτωση που ο εργοδότης παραδώσει στον εργολάβο υλικά απαιτούμενα για την εκτέλεση του έργου, ο εργολάβος δε δικαιούται κανένα ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος αυτού, ούτε αποζημίωση για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών. Ο εργολάβος δε φέρει καμία ευθύνη για την κακή ποιότητα των υλικών που παραδίδονται σε αυτόν από τον εργοδότη, εφ' όσον έγκαιρα το αναφέρει εγγράφως. Τα υλικά αυτά παραδίδονται με πρωτόκολλο στον εργολάβο, ο οποίος μετά την παραλαβή τους φέρει αμέσως την ευθύνη για οποιαδήποτε ζημία ή απώλεια στα υλικά αυτά.
3. Σε ό,τι αφορά την καταλληλότητα ή μη των υλικών, τα ελαττώματα και την παράλειψη συντήρησης του έργου, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων: 60 του Ν. 3669/08 «Ακαταλληλόλητα υλικών – Ελαττώματα – Παράλειψη συντήρησης» και 176 του Ν. 3669/08 «Προδιαγραφές και κανονισμοί έργων».
4. Η αρμόδια για το έργο Δ/ση του Δήμου Θεσσαλονίκης έχει το δικαίωμα οποιαδήποτε στιγμή να κάνει δειγματοληψία και έλεγχο της ποιότητας των υλικών και εργασιών και να χρησιμοποιήσει γι' αυτό τις εγκαταστάσεις, μέσα και προσωπικό του αναδόχου, ο οποίος έχει υποχρέωση να

διαθέτει τα παραπάνω χωρίς πρόφαση στη διάθεση της Υπηρεσίας, με τις απαιτούμενες δαπάνες όλων, οι οποίες θα συμπεριληφθούν στα γενικά έξοδα, πέραν των όσων αναφέρονται στο Τιμολόγιο, χωρίς αυτό να απαλλάσσει της ευθύνης τον ανάδοχο, τον μοναδικό και εξ ολοκλήρου υπεύθυνο για την ποιότητα και έλεγχο των υλικών και εργασιών.

5. Η ποιότητα των υλικών υπόκειται στον έλεγχο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η οποία μπορεί να απαγορεύσει την χρησιμοποίησή τους, αφού τα ελέγξει, άρθρο 60, §2, του Ν.3669/08. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να απομακρύνει τα ελεγχθέντα από την Υπηρεσία αδόκιμα υλικά. Αν τυχόν δεν γίνει έλεγχος (ή ο έλεγχος που γίνει είναι ελλιπής) των προσκομισθέντων και χρησιμοποιηθέντων υλικών, ο εργολήπτης δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση για την έντεχνη εκτέλεση του έργου. Η επιβλέπουσα το έργο Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει υλικά ή εργασίες τα οποία δεν θεωρεί ικανοποιητικά και σύμφωνα με τα προδιαγραφόμενα από συμβατικά τεύχη. Οποιαδήποτε απόρριψη δείγματος δεν στοιχειοθετηθεί αίτημα του αναδόχου για απόκλιση της κατασκευής του έργου από το εγκεκριμένο αναλυτικό πρόγραμμα κατασκευής του. Οι εργαστηριακές εξετάσεις γίνονται από το αρμόδιο κρατικό εργαστήριο ή από όποιο άλλο εγκεκριμένο, με ευθύνη του αναδόχου. Οι δαπάνες για τις εξετάσεις αυτές καθώς επίσης και κάθε άλλη σχετική δαπάνη βαρύνουν τον ανάδοχο του έργου, αν τελικά αποδειχθεί ακαταλληλότητα των υλικών, άρθρο 60, §2, του Ν.3669/08.
6. Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση με δική του φροντίδα, ευθύνη και δαπάνη να βρει κατάλληλες θέσεις και εκτάσεις για την αποθήκευση όλων των απαραίτητων υλικών και την τελική συμμόρφωσή του στις συμβατικές υποχρεώσεις, όσον αφορά την παραγωγή υλικών και την απρόσκοπτη και εμπρόθεσμη εκτέλεση των εργασιών.

ΑΡΘΡΟ 7 : Φύλαξη υλικών έργων, υφισταμένων κατασκευών και μέσων προστασίας βλαστήσεως.

1. Ο ανάδοχος πάντοτε φυλάσσει και διατηρεί σε καλή κατάσταση όλα τα υλικά και μέσα, που έχει στα χέρια του, οποιασδήποτε φύσεως, περιλαμβανομένης και ιδιοκτησίας του δημοσίου, καθώς επίσης και τις εκτελούμενες απ' αυτόν εργασίες. Σχετικές διαταγές της Υπηρεσίας εκτελούνται από τον εργολάβο και σε αντίθετη περίπτωση τα μέτρα προστασίας, φυλάξεως ή διατηρήσεως λαμβάνονται από τον εργοδότη Δήμο και οι σχετικές δαπάνες καταλογίζονται στον εργολάβο.
2. Εάν οι συνθήκες του έργου ή ο κίνδυνος ζημιών σ' αυτό δεν επιτρέπουν, κατά την απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας, την απόθεση υλικών για μεγάλο χρονικό διάστημα σε χώρους, όπου παρεμποδίζεται η κυκλοφορία των οχημάτων ή η κατασκευή του έργου, τότε θα αποθέτονται ορισμένες ποσότητες υλικών σ' αυτούς, χωρίς για το λόγο αυτό να εγείρεται δικαίωμα του αναδόχου για αποζημίωση λόγω προσθέτων ή πλαγίων μεταφορών, φορτοεκφορτώσεων κ.λ.π.
3. Ο εργολάβος υποχρεούται να μη παρεμποδίζει την εκτέλεση εργασιών από άλλους εργολήπτες ή τα συνεργεία του Δήμου, οι οποίοι χρησιμοποιούνται από τον εργοδότη για την εκτέλεση εργασιών και δεν συμπεριλαμβάνονται στη σύμβασή του ή εξαιρέθηκαν αργότερα και νόμιμα απ' αυτόν, καθώς επίσης και στο προσωπικό αυτών ή του εργοδότη ή κάθε άλλης αρχής που απασχολείται για την εκτέλεση του έργου μέσα ή κοντά στο εργοτάξιο του.
4. Ο εργολάβος οφείλει να προφυλάσσει και να προστατεύει την υπάρχουσα βλάστηση, όπως δένδρα, θάμνους και καλλιεργημένες εκτάσεις που βρίσκονται στην περιοχή του έργου, εφόσον η βλάστηση αυτή δεν παρεμποδίζει την εκτέλεση του έργου, κατά την κρίση του εργοδότη. Ο εργολάβος θα είναι υπεύθυνος για κάθε αυθαίρετη κοπή ή βλάβη δένδρων, θάμνων και καταστροφή φυτείας, η οποία θα προκληθεί από κακό χειρισμό των μηχανημάτων, εναπόθεση υλικών κ.λ.π..

ΑΡΘΡΟ 8 : Εγγυήσεις – Προθεσμίες αποπεράτωσης – Παράταση προθεσμιών

Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης κατά την παρ. 1 του άρθρου 35 του Ν.3669/08, που ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του προϋπολογισμού του έργου, χωρίς τα κονδύλια του Φ.Π.Α., ήτοι ποσού δύο χιλιάδων διακοσίων τριάντα τέσσερα ευρώ και δεκαεπτά λεπτά (2.234,17 €).

Σε περίπτωση που το ποσοστό έκπτωσης που πρόσφερε στο διαγωνισμό ο ανάδοχος είναι μεγαλύτερο του ορίου 12%, υποχρεούται να προσκομίσει για την υπογραφή της σύμβασης επιπλέον πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 35 του Ν.3669/08.

Σε περίπτωση αναδόχου κοινοπραξίας, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης είναι πάντοτε κοινές υπέρ όλων των μελών της, όπως ορίζεται στο άρθρο 39 παρ. 1 του Ν.3669/08.

Η συνολική προθεσμία περαίωσης του έργου ορίζεται σε **ενενήντα (90) ημερολογιακές ημέρες** από την υπογραφή του συμφωνητικού.

Η προτεραιότητα των τμημάτων θα καθορισθεί με το χρονοδιάγραμμα, ώστε να περατώνονται αυτοτελή τμήματα, μετά από εντολή της Διοίκησης ή γραπτή εντολή της Υπηρεσίας. Η επέκταση των εργασιών θα πραγματοποιείται μετά από σχετική εντολή της Διοίκησης ή γραπτή εντολή της επιβλέπουσας Υπηρεσίας, η οποία θα διαβιβάζεται στον ανάδοχο με τηλεομοιοτυπία (fax) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 3 του Ν. 2672/98, εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών από τη λήψη του.

Παράταση της οριζόμενης προθεσμίας δεν αναγνωρίζεται στον ανάδοχο αν επικαλεσθεί ότι αγνοούσε τις τοπικές συνθήκες της περιοχής εκτέλεσης του έργου.

Επίσης δεν αναγνωρίζεται παράταση στον ανάδοχο αν επικαλεσθεί ότι αγνοούσε την κατάσταση των οδών προσπέλασης προς τις πηγές υλικών που θα χρησιμοποιηθεί, ή ότι αγνοούσε τις επικρατούσες κλιματολογικές συνθήκες ή τη δυνατότητα να βρεθούν εργάτες, μηχανήματα κ.λ.π.

Παράταση των συμβατικών προθεσμιών δίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 48 του Ν.3669/08.

Η υπέρβαση των συμβατικών προθεσμιών έχει σαν συνέπεια τις κυρώσεις που αναγράφονται στο άρθρο 11 της παρούσας Ε.Σ.Υ και αυτό γιατί απαραίτητος όρος για την υποβολή της προσφοράς κατά τη δημοπρασία θεωρείται η πλήρης μελέτη και γνώση των παραπάνω συνθηκών.

Άρθρο 9^ο: Χρονοδιάγραμμα κατασκευής έργου

Έχοντας προθεσμία δεκαπέντε (15) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης ο ανάδοχος οφείλει να υποβάλει στην υπηρεσία χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου που να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις που έχει από τη σύμβαση.

Το χρονοδιάγραμμα συντάσσεται με βασική επιδίωξη το συντονισμό των δραστηριοτήτων ώστε να αποδίδεται όσο είναι δυνατό, έργο ολοκληρωμένο κατά τμήματα που να μπορούν να χρησιμοποιηθούν και θα περιλαμβάνει :

- Γραμμικό διάγραμμα χρονικού προγραμματισμού, με ποσοτική κατανομή των εργασιών κατά κονδύλιο και δαπάνη κονδυλίου ανά ημέρα.

- Έκθεση που θα αναλύει και θα αιτιολογεί κατά πλήρη τρόπο τον προτεινόμενο προγραμματισμό και το μηχανικό εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί.

Η υπηρεσία αποφαινεται για το χρονοδιάγραμμα που υποβλήθηκε έχοντας τη δυνατότητα να τροποποιήσει τις προτάσεις του αναδόχου ως προς τη σειρά και τη διάρκεια των εργασιών και την κλιμάκωση των πιστώσεων μέσα στο χρόνο. Η απόφαση για την έγκριση του προγράμματος εκδίδεται μέσα σε 10 ημέρες αφότου υποβληθεί αυτό από τον ανάδοχο. Η έναρξη των εργασιών από μέρους του αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέραν των **30 ημερών από την υπογραφή της σύμβασης**. Η μη τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών με υπαιτιότητα του αναδόχου συνεπάγεται επιβολή των διοικητικών και παρεπομένων χρηματικών κυρώσεων, αποτελεί λόγο έκπτωσης του αναδόχου και για τα αρμόδια όργανα του φορέα κατασκευής, αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 40 του Ν.3669/08. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 46 του Ν.3669/08.

Κατά τη σύνταξη του χρονοδιαγράμματος ο ανάδοχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του και το κυκλοφοριακό πρόβλημα που θα δημιουργηθεί με την εκτέλεση των έργων που προβλέπονται.

Άρθρο 10^ο: Ημερολόγιο του έργου

Κατά την εκτέλεση των εργασιών θα τηρηθεί λεπτομερές ημερολόγιο εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ν.3669/08. Η τήρηση του ημερολογίου είναι βασικός συμβατικός όρος.

ΑΡΘΡΟ 11^ο : Υπέρβαση προθεσμιών - ποινικές ρήτρες

Η υπέρβαση των προθεσμιών που ορίζονται στο αντίστοιχο άρθρο της παρούσης συνεπάγεται την επιβολή των αναγκαστικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 49 του Ν.3669/08.

ΑΡΘΡΟ 12^ο: Επίβλεψη

Ο Ανάδοχος υπόκειται στον έλεγχο της Υπηρεσίας, που εκπροσωπείται από το προσωπικό Επίβλεψης του Έργου. Ο Ανάδοχος οφείλει να επιτρέπει ελεύθερα την είσοδο στους Επιβλέποντες και σε όλους τους εντεταλμένους για την επίβλεψη του Έργου υπαλλήλους της Υπηρεσίας, στα εργοτάξια, λατομεία, αποθήκες, εργοστάσια κλπ. Το ίδιο ισχύει και για όποιον άλλο, στον οποίο η Υπηρεσία θα δώσει σχετική έγκριση. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις έγγραφες εντολές της Υπηρεσίας, που δίνονται για την άρτια, εύρυθμη και έντεχνη εκτέλεση του Έργου και οφείλει να διευκολύνει την επίβλεψη και το προσωπικό της Υπηρεσίας Επίβλεψης στην άσκηση των ελέγχων κλπ.

Το ότι η Υπηρεσία επιβλέπει το Έργο δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από οποιαδήποτε ευθύνη, που προκύπτει από τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή και τους ισχύοντες Νόμους, Διατάξεις κλπ, ούτε εξασθενίζει τις πλήρεις και αποκλειστικές ευθύνες του και υποχρεώσεις του που επιτάσσουν οι όροι της Διακήρυξη Δημοπρασίας, της παρούσας Ε.Σ.Υ., της Τ.Π. και των λοιπών Τευχών Δημοπρατήσεως.

ΑΡΘΡΟ 13^ο : Ειδικές δαπάνες που βαρύνουν τον ανάδοχο.

Οι τιμές μονάδος του τιμολογίου αναφέρονται στις μονάδες περατωμένης εργασίας ή προμήθειας υλικών, δηλαδή οι τιμές αυτές καλύπτουν εξ ολοκλήρου τις εργασίες που αναφέρονται στη μελέτη, τις πρότυπες τεχνικές προδιαγραφές, ανεξαρτήτως των μικρών ή μεγάλων δυσχερειών, του αναδόχου μη δικαιουμένου καμιάς άλλης πληρωμής ή αποζημιώσεως για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση κάθε εργασίας. Ύστερα από τα παραπάνω σε όλες τις τιμές του τιμολογίου περιλαμβάνονται:

α. Οι δαπάνες λειτουργίας των απαιτούμενων για την εκτέλεση κάθε εργασίας μηχανημάτων δηλαδή τα μισθώματα, τα απαιτούμενα καύσιμα και λιπαντικά, καθώς επίσης και η επιβάρυνση λόγω ημεραργιών, νυχτερινών εργασιών, εργασιών κατά τις Κυριακές και αργίες ή άλλης οποιασδήποτε αιτίας (παραλαβής και επιστροφής μηχ/τος), δυσμενείς καιρικές συνθήκες (βλάβες, εορτές κ.λ.π.), η επιβάρυνση λόγω επισκευών και συντηρήσεως των μηχανημάτων. Οι δαπάνες παραλαβής, μεταφοράς και επιστροφής μηχ/των και οι δαπάνες εγκαταστάσεως και τα ασφάλιστρά τους.

β. Οι δαπάνες για το απαιτούμενο προσωπικό των συνεργείων και του μηχανικού εξοπλισμού από εργοδηγούς, μηχανοτεχνίτες, χειριστές μηχανημάτων, μηχανοδηγούς, τεχνίτες, ειδικευμένους και ανειδίκευτους για ημερομίσθια αυτών, ημεραργίες, ασφαλίσεις, δώρα εορτών, νυχτερινών εργασιών, εργασιών κατά τις Κυριακές και αργίες κ.λ.π.

γ. Οι δαπάνες των απαιτούμενων για κάθε είδος εργασίας υλικών μετά της φορτοεκφορτώσεως και μεταφοράς τους με κάθε πρόσφορο μέσο από τον τόπο προμήθειας ή παραγωγής επί τόπου των έργων, καθώς επίσης και κάθε υλικού μη ρητώς κατονομαζομένου, αλλά ενδεχομένως απαιτούμενου για την πλήρη εκτέλεση κάθε εργασίας.

δ. Οι πιθανές δαπάνες κάθε είδους για την ασφάλιση των υλικών και αποζημίωση εκτάσεων για την προσωρινή μεταφορά ή αποθήκευσή τους.

ε. Τα έξοδα αποσβέσεως, αποθηκεύσεως και φυλάξεως των εργαλείων, υλικών και μηχανημάτων. Οι δαπάνες ελέγχου ποιότητας των υλικών και εργασιών από εγκεκριμένο εργαστήριο σύμφωνα με τα πρότυπα EN 1436 – EN 1871 – EN 1824

στ. Οι δαπάνες εκτέλεσεως γενικώς ορισμένων εργασιών ή μέρους αυτών με χέρια, στις περιπτώσεις που η εκτέλεσή τους είναι αδύνατη ή δεν ενδείκνυται να γίνει με μηχανήματα ή κρίνεται απαραίτητη για την καλύτερη εκτέλεση της εργασίας.

ζ. Κάθε δαπάνη που δεν κατονομάζεται ρητώς αλλά είναι απαραίτητη για την καλή και έντεχνη εκτέλεση της εργασίας, όπως αναφέρεται στην σχετική τιμή του τιμολογίου. Αξίωση ή διαμφισβήτηση δεν μπορεί να θεμελιωθεί εκ των υστέρων για τις ποσότητες των υλικών που απαιτούνται για κάθε εργασία ή για την απόδοση των εργατοτεχνιτών ή για τις τιμές των ημερομισθίων και υλικών ύστερα από τη συμμετοχή των αναδόχων στη δημοπρασία.

η. Οι μισθοί και κάθε είδους έξοδα αποζημιώσεως, ασφαλίσεως και κινήσεως του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού του αναδόχου. Οι δαπάνες ιατρικής περιθάλψεως του προσωπικού του αναδόχου, καθώς επίσης και οι δαπάνες για την κανονική λειτουργία των εγκαταστάσεων (ύδρευση, φωτισμός, θέρμανση κ.λ.π.).

θ. Έξοδα ασφαλίσεως ή αποζημιώσεως ατυχημάτων του προσωπικού του εργολάβου, καθώς επίσης και πάσης φύσεως αποζημιώσεις προς τρίτους, κάθε είδους φόροι, τέλη, έξοδα εγγυητικών επιστολών, τόκοι κινήσεως κεφαλαίων και λοιπές πάσης φύσεως επιβαρύνσεις.

ι. Έξοδα δοκιμής των υλικών και πάσης φύσεως δοκιμές για την παράδοση των έργων σε κανονική λειτουργία. Έξοδα καθαρισμού των έργων και των εργοταξίων και αποκομιδής των προϊόντων σε θέσεις επιτρεπόμενες από την Αστυνομία.

Επίσης, βαρύνουν τον ανάδοχο οι δαπάνες λήψης φωτογραφικών και λοιπών παραστατικών στοιχείων του εκτελουμένου έργου, ημερολογίου έργου και βιβλίου καταμετρήσεως, καθώς επίσης και κάθε δαπάνη μη κατονομαζόμενη ρητώς, αλλά αναγκαία για την ορθή, έντεχνη και σύμφωνη προς τα συμβατικά στοιχεία εκτέλεση των εργασιών ή απαιτούμενη για την τακτοποίηση των έργων από πάσης πλευράς σε σχέση με τις κείμενες διατάξεις από κάθε είδους επισφαλή έξοδα και όφελος εργολάβου.

ΑΡΘΡΟ 14^ο : Τροποποιήσεις προϋπολογισμού

Αν κατά την εκτέλεση του έργου δημιουργηθεί ανάγκη μεταβολής των ποσοτήτων των εργασιών που αναφέρονται στο συμβατικό προϋπολογισμό ή προσθήκη νέων εργασιών, απαιτείται η σύναψη σύμβασης. Κάθε σύμβαση επόμενη της αρχικής συνοδεύεται από «Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα» που ιδίως περιλαμβάνει τις ενδείξεις των εργασιών, τις τιμές μονάδος των εργασιών, τα μεγέθη των ποσοτήτων, τις δαπάνες του προϋπολογισμού του αρχικώς ανατεθέντος έργου, του προϋπολογισμού της αμέσως προηγούμενης σύμβασης και του προϋπολογισμού της προς κατάρτιση καινούργιας σύμβασης. Κατά τα άλλα σύμφωνα με τα άρθρα 56 και 57 του Ν.3669/08.

ΑΡΘΡΟ 15^ο : Καθορισμός τιμών μονάδας νέων εργασιών

1. Σε περίπτωση ανάγκης εκτέλεσης εργασιών που δεν προβλέπονται στο συμβατικό τιμολόγιο, συντάσσονται για τις εργασίες αυτές νέες τιμές μονάδας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 57 του Ν.3669/08.

2. Για τον καθορισμό νέων τιμών μονάδας θα ισχύουν τα εγκεκριμένα αναλυτικά τιμολόγια των έργων ΑΤΟΕ και ΑΤΕΟ του ΥΠ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

3. Για τις επαυξήσεις των ημερομισθίων, λόγω ασφάλισης Ι.Κ.Α. κ.λ.π., θα ισχύσει η υπ'αριθ.203 Α81710/29.7.70 εγκύκλιος διαταγή του Υπουργείου Δημοσίων Έργων.

ΑΡΘΡΟ 16^ο : Προκαταβολές

Για τη συγκεκριμένη εργολαβία **καμία προκαταβολή** δεν θα δοθεί στον ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 17^ο : Ισχύουσες διατάξεις

Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, θα ισχύουν οι διατάξεις των παρακάτω νομοθετημάτων:

1. Ο Ν. 3669/08 «Κύρωση της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (ΚΔΕ).
2. Το άρθρο 20 παρ. 7 του Ν. 3669/08 (ΚΔΕ) περί ονομαστικοποίησης των μετοχών των εργοληπτικών επιχειρήσεων με μορφή Α.Ε..
3. Οι διατάξεις Ν. 1642/86 για το Φ.Π.Α. (Φ.Ε.Κ. Α' 25/86) και το άρθρο 27 του Ν. 2166/93 για κράτηση 6%ο στο ΤΣΜΕΔΕ (Φ.Ε.Κ. Α' 137/24-8-93)
4. Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στην κωδικοποίηση), καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας εργολαβίας και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.
5. Ν.3852/2010 (Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης –Πρόγραμμα Καλλικράτης) και ο Ν.3463/06 (Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων).
6. Το Π.Δ. 171/87 (Έργα που εκτελούνται+ι από τους Ο.Τ.Α.), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.

ΑΡΘΡΟ 18ο : Χρηματοδότηση και κρατήσεις για τρίτους

1. Το έργο συγχρηματοδοτείται κατά 70% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης στο πλαίσιο της πράξης «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» που έχει ενταχθεί στον Άξονα Προτεραιότητας '04- Ψηφιακή σύγκλιση και επιχειρηματικότητα στην ΠΚΜ ' του Ε.Π. «Μακεδονία-Θράκη» και κατά 30% από το Δήμο Θεσσαλονίκης.

2. Ο ανάδοχος υποχρεούται να καταβάλει τις προβλεπόμενες κρατήσεις και να προσκομίζει τις αντίστοιχες αποδείξεις πριν από την πληρωμή κάθε λογαριασμού καθώς και για κάθε άλλη νόμιμη κράτηση για το Δημόσιο ή τρίτους. Επί των λογαριασμών του έργου καταβάλλεται κράτηση 0,6%ο υπέρ Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. (αρ. 27 παρ. 34 και 35 Ν. 2166/1993). Δεν απαλλάσσονται από φόρους και δασμούς τα καύσιμα και λιπαντικά που χρησιμοποιούνται από τους ιδιώτες εργολάβους για την εκτέλεση έργων Δημοσίων Επενδύσεων.

3. Τον ανάδοχο βαρύνουν όλες οι κρατήσεις για λογαριασμό τρίτων, για την ασφάλιση του προσωπικού στο Ι.Κ.Α. κλπ. Διευκρινίζεται ότι εάν μετά την ημέρα του διαγωνισμού επιβληθούν νέοι φόροι, τέλη, κρατήσεις κλπ ή καταργηθούν παλαιοί, θα ισχύουν τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 37 του Ν.3669/08.

4. Ο ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίζει στην Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Θεσ/νίκης τα ασφαλιστήρια συμβόλαια του προσωπικού του, στις περιπτώσεις που αυτό δεν υπάγεται στις κοινωνικές ασφαλίσεις. Σε περίπτωση μη προσκομίσεώς τους, η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου δικαιούται να εφαρμόζει ανάλογη κράτηση στους εκδιδόμενους κάθε φορά λογαριασμούς πληρωμής του μέχρι και του χρόνου προσκομίσεως των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

5. Αν ο ανάδοχος δεν συνάψει τις παραπάνω ασφάλειες ή δεν καταβάλει τα ασφάλιστρα, η επιβλέπουσα Υπηρεσία προβαίνει στη σύναψη της ασφάλειας ή στην καταβολή των ασφαλιστρών σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου και κρατεί τις γενόμενες δαπάνες από τους λογαριασμούς του αναδόχου.

6. Ο τελικός (εξοφλητικός) λογαριασμός θα εκδοθεί μετά την έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο του πρωτοκόλλου οριστικής παραλαβής του έργου. Για την εξόφληση του λογαριασμού αυτού υποχρεούται ο ανάδοχος να προσκομίσει στην Υπηρεσία βεβαίωση του Ι.Κ.Α., του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνικών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών, ότι ξεπλήρωσε τις υποχρεώσεις του ή ότι δεν έχει επεκταθεί η ασφάλιση του Ι.Κ.Α. ή και του Επικουρικού Ταμείου στην περιοχή που εκτελείται το έργο.

7. Ο Φ.Π.Α βαρύνει τον κύριο του έργου. Στις τιμές του προϋπολογισμού και το τιμολόγιο μελέτης και προσφοράς δεν περιλαμβάνεται ο Φ.Π.Α., ο οποίος υπολογίζεται και αναγράφεται ξεχωριστά. Ο ανάδοχος υποχρεούται στην απόδοση του Φ.Π.Α σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1642/1986.

ΑΡΘΡΟ 19^ο : Τεύχη καταμετρήσεως - Αφανείς εργασίες - Χαρακτηρισμοί.

1. Ο επιβλέπων σε κάθε επίσκεψή του στα έργα καταμετρά τις εργασίες που εκτελέστηκαν από την προηγούμενη επίσκεψή του, υποβοηθούμενος για την εργασία αυτή από τον εργολάβο, ο οποίος παραδίδει για έλεγχο τα επιμετρητικά στοιχεία και τα σκαριφήματα που τα συνοδεύουν. Επίσης, καταμετρούνται ή ελέγχονται τα υλικά που προσκομίστηκαν στο εργοτάξιο.

2. Για κάθε εργασία που δεν μπορεί να καταμετρηθεί ή να ελεγχθεί, κατά την παραλαβή, θα συντάσσεται πρωτόκολλο παραλαβής αφανών εργασιών, που θα υπογράφεται από τον επιβλέποντα και τον ανάδοχο. Αφανείς εργασίες χαρακτηρίζονται όλες οι εργασίες που δε θα είναι εμφανείς και δε θα μπορούν να καταμετρηθούν στην τελική μορφή του έργου. Στα πρωτόκολλα αφανών εργασιών περιλαμβάνονται οι υπολογισμοί, τα σκαριφήματα και διαγράμματα για την πλήρη επιμέτρηση των εργασιών που εκτελέστηκαν.

3. Αν οι εργασίες που εκτελέστηκαν έχουν μικρότερες διαστάσεις από τις συμβατικές τότε, αν αυτές γίνουν τελικά δεκτές από την Υπηρεσία, τα πρωτόκολλα αφανών εργασιών θα συνταχθούν με βάση τις μικρότερες πραγματικά διαστάσεις.

Αν ο επιβλέπων, κατά τη μετάβασή του στο έργο, διαπιστώσει ότι υπάρχουν ουσιώδεις διαφορές, οι οποίες μπορεί να επιδράσουν δυσμενώς στη συμπεριφορά του έργου σύμφωνα με τον προορισμό του, τότε η Υπηρεσία διατάσσει τον ανάδοχο να εφαρμόσει τις προβλεπόμενες από την μελέτη διαστάσεις.

4. Η σύνταξη και υπογραφή των πρωτοκόλλων αφανών εργασιών δεν περιορίζει τις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας και της Επιτροπής παραλαβής του έργου για έλεγχο των ποσοτήτων επί τόπου.

ΑΡΘΡΟ 20^ο : Πιστοποίηση αξίας εργασιών – Πληρωμές

1. Οι λογαριασμοί συντάσσονται από τον ανάδοχο και συνοδεύονται απαραίτητα από αναλυτική επιμέτρηση κατ' άρθρο των εργασιών που εκτελέστηκαν τελικά, όπως αυτές καθορίζονται από το Συμβατικό Τιμολόγιο ή τις νέες τιμές μονάδας που εγκρίθηκαν. Οι λογαριασμοί θα εκδίδονται ανάλογα με την ολική δαπάνη του έργου, την προθεσμία εκτελέσεως και την πρόοδό του και σε χρονικά διαστήματα ενός μηνός.

2. Στην ολική αξία του λογαριασμού θα γίνεται κράτηση πέντε τοις εκατό (5%) επί της αξίας των εργασιών που εκτελέστηκαν.

3. Για τα υπόλοιπα ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 53 του Ν.3669/08.

4. Για την αναθεώρηση των τιμών ισχύει το άρθρο 54 του Ν.3669/08. Για την εφαρμογή του άρθρου 2 του Ν. 2940/2001 σε περιπτώσεις ασφατικών εργασιών με ενσωματωμένη τη δαπάνη μεταφοράς οι συμβατικές αποστάσεις μεταφοράς θεωρούνται αυτές της παρούσας Ε.Σ.Υ. για ασφατικά έργα.

ΑΡΘΡΟ 21^ο : Πινακίδα Έργου

Με την έναρξη και κατά την υλοποίηση ενός έργου, ο δικαιούχος πρέπει να τοποθετήσει στο πλέον ευδιάκριτο σημείο του εργοταξίου μια προσωρινή διαφημιστική πινακίδα η οποία θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποχρεωτικές πληροφορίες:

1. το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση (που υπογράφει το έμβλημα), σύμφωνα με τα γραφιστικά πρότυπα που ορίζονται στο παράρτημα Τεχνικές προδιαγραφές σηματοδότησης του ΕΣΠΑ.
2. το σήμα του Εσπα, σύμφωνα με τα γραφιστικά πρότυπα που ορίζονται στο παράρτημα Τεχνικές προδιαγραφές σηματοδότησης του ΕΣΠΑ.
3. την αναφορά στο όνομα του ταμείου από το οποίο λαμβάνεται η χρηματοδότηση της πράξης:· για το Ετπα: «Ευρωπαϊκό ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης»
4. το μήνυμα που έχει επιλέξει η ΔΑ για να προβάλει την προστιθέμενη αξία της κοινοτικής παρέμβασης.
5. τη φράση: «με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

τα στοιχεία 1, 3 και 4 που αναφέρονται παραπάνω πρέπει να καταλαμβάνουν τουλάχιστον το 25% της πινακίδας.

η περιοχή Α θα πρέπει να είναι ίση με την Β (τουλάχιστον 25%).
η σημαία της Ελλάδας και το σήμα του Εσπα θα πρέπει να βρίσκονται στο ίδιο ύψος και να είναι ισότιμα μεταξύ τους και με την σημαία της ΕΕ.

Στην περίπτωση πράξεων, πλην των κρατικών ενισχύσεων, αναγράφεται ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός του έργου από το Επ όπως αναφέρεται στην απόφαση ένταξης πράξης.

Στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων, αναγράφεται ο συνολικός ενισχυόμενος προϋπολογισμός του έργου με διάκριση σε δημόσια χρηματοδότηση και ιδιωτική συμμετοχή.

Με την αποπεράτωση του έργου, ο Ανάδοχος υποχρεούται στην απομάκρυνση των πινακίδων καθώς και στην πλήρη αποκατάσταση του οδοστρώματος, του περιβάλλοντος χώρου κ.λ.π.

Το αργότερο έξι μήνες μετά την ολοκλήρωση του έργου, ο δικαιούχος θα πρέπει να αναρτήσει μόνιμη επεξηγηματική πινακίδα. το υλικό κατασκευής της μόνιμης επεξηγηματικής πινακίδας καθώς και ο τρόπος τοποθέτησης θα πρέπει να διασφαλίζουν τη μόνιμη εγκατάστασή της. η μόνιμη αυτή πινακίδα θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη και ευμεγέθους, ώστε να διακρίνονται εύκολα οι ακόλουθες

1. Το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση (που υπογράφει το έμβλημα), σύμφωνα με τα γραφιστικά πρότυπα που ορίζονται στο παράρτημα Τεχνικές προδιαγραφές σηματοδότησης του ΕΣΠΑ.

2. το σήμα του Εσπα, σύμφωνα με τα γραφιστικά πρότυπα που ορίζονται στο παράρτημα Τεχνικές προδιαγραφές σηματοδότησης του ΕΣΠΑ.
3. ο τύπος και η ονομασία του έργου.
4. η αναφορά στο όνομα του ταμείου από το οποίο λαμβάνεται η χρηματοδότηση της πράξης: * για το Ετπα: «Ευρωπαϊκό ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης»
5. το μήνυμα που έχει επιλέξει η δα για να προβάλει την προστιθέμενη αξία της κοινοτικής παρέμβασης.
6. η φράση: «Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

ΑΡΘΡΟ 22^ο : Σήμανση εκτελούμενων εργασιών

Ο ανάδοχος έχοντας την ποινική και αστική ευθύνη για κάθε ατύχημα λόγω των έργων, χωρίς να εξαιρούνται και τα έργα που εκτελούνται απολογιστικά, είναι υποχρεωμένος κατά το στάδιο εκτέλεσης των εργασιών να τοποθετεί και να φροντίζει για τη συντήρηση και αντικατάστασή τους όλα τα απαιτούμενα σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του Κ.Ο.Κ. (Ν. 3542/07), την Τεχνική Προδιαγραφή «Σήμανση εκτελούμενων οδικών έργων εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών» που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. 946/Β/09-07-2003, και τα εγκεκριμένα σχέδια εργοταξιακής σήμανσης της Υπηρεσίας (εφόσον υπάρχουν), προσωρινά σήματα, φανούς, αντανakλαστικές πινακίδες κλπ. καθώς και τροχονόμους, ώστε να γίνεται με ασφάλεια και απρόσκοπτα η κυκλοφορία στην οδό, στις παρακαμπτήριες, στις προσπελάσεις και γενικά σε όλα τα εργοτάξια του έργου, ημέρα και νύχτα, και να καθοδηγούνται με ασφάλεια πεζοί και τροχοφόρα. Η δαπάνη για τη σήμανση των εκτελούμενων εργασιών είναι ανηγμένη στις τιμές μονάδας του τιμολογίου και δεν θα πληρωθεί ιδιαίτερα.

Σε περίπτωση που ο ανάδοχος εκτελέσει πλημμελή σήμανση υπόκειται σε ποινική ρήτρα που δεν ανακαλείται, ίση με εξήντα ΕΥΡΩ (60 €) για κάθε σήμα που δεν τοποθετείται στη θέση που επιβάλλεται ή τοποθετείται λανθασμένα.

Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν σημάνει έγκαιρα το έργο, σύμφωνα με τα παραπάνω, η υπηρεσία ανεξάρτητα από την εφαρμογή των κυρώσεων που ορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις περί δημοσίων έργων, στις οποίες περιλαμβάνεται και η κύρωση της έκπτωσης του εργολάβου, μπορεί να εκτελέσει τη σήμανση σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, ο οποίος δεν παύει και σ' αυτή τη περίπτωση να έχει ακέραια την ευθύνη για κάθε ατύχημα που θα συμβεί από την αμέλειά του αυτή.

Η δαπάνη εκτέλεσης της παραπάνω εργασίας σε βάρος του αναδόχου αφαιρείται από το λογαριασμό του.

ΑΡΘΡΟ 23^ο : Μελέτη των συνθηκών του έργου

α) Με την υποβολή της προσφοράς του ο ανάδοχος αποδέχεται, ότι είναι απόλυτα ενήμερος της φύσης και τοποθεσίας του έργου, των γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου, κυρίως όσον αφορά τις μεταφορές, διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών, ύπαρξη εργοταξιακού εν γένει προσωπικού, τους φόρτους της υπάρχουσας κυκλοφορίας, το ευμετάβλητο των καιρικών συνθηκών, τη διαμόρφωση και κατάσταση του εδάφους, το είδος, ποιότητα και ποσότητα των υλών που μπορούν να συναντηθούν πάνω στο οδόστρωμα κατά τις ώρες κατασκευής του έργου κ.λ.π.

β) Επίσης με την υποβολή της προσφοράς του, ο ανάδοχος αποδέχεται ότι είναι απόλυτα ενήμερος για το είδος και τα μέσα ευκολίας πριν από την έναρξη και κατά την πρόοδο εκτέλεσης των εργασιών και οποιαδήποτε άλλα ζητήματα, τα οποία κατά οποιονδήποτε τρόπο, μπορούν να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο ή το κόστος αυτών, σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης.

γ) Ο ανάδοχος αποδέχεται, ότι έχει μελετήσει, με σκοπό να συμμορφωθεί, τα συμβατικά στοιχεία του έργου, τα οποία περιλαμβάνονται στο φάκελο της μελέτης του έργου και ότι αυτά συνιστούν την βάση της σύμβασης.

δ) Παράλειψη του αναδόχου προς ενημέρωσή του με κάθε δυνατή πληροφορία, που αφορά τους όρους της σύμβασης, δεν απαλλάσσει αυτόν από την ευθύνη για την πλήρη συμμόρφωσή του προς τη σύμβαση.

ε) Επισημαίνονται οι δυσχέρειες που είναι δυνατό να προκύψουν από τις εργασίες, που θα εκτελούνται στην περιοχή του έργου από τον εργοδότη ή από άλλους πιθανούς εργολήπτες, ώστε να τις πάρει ο ανάδοχος υπόψη κατά τη μόρφωση της προσφοράς του.

ΑΡΘΡΟ 24ο : Μελέτες

1. Όλες οι εργασίες για την κατασκευή του έργου θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τα Συμβατικά στοιχεία και Τεύχη, που έχουν εγκριθεί και τις τυχόν τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις τους. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εφαρμόζει πιστά τις εντολές της Διοίκησης και να συμμορφώνεται προς τις έγγραφες οδηγίες του εργοδότη για την πλήρη, τέλεια και σύμφωνη με τους κανόνες της τέχνης και της τεχνικής, τους κανονισμούς και τις προδιαγραφές, εκτέλεση των εργασιών ολοκλήρωσης του έργου. Επισημαίνεται ότι ο ανάδοχος συμμορφώνεται μόνο σε έγγραφες εντολές του εργοδότη και των εξουσιοδοτημένων οργάνων του.

2. Ο ανάδοχος πριν από την εφαρμογή της μελέτης είναι υποχρεωμένος να προβεί σε συσχετισμό και αριθμητικό έλεγχο των αναγραφόμενων στοιχείων και σε περίπτωση ασυμφωνίας να ζητήσει έγκαιρα και εγγράφως (τουλάχιστον 5 εργάσιμες ημέρες νωρίτερα) από τον εργοδότη τη σχετική διόρθωση, χωρίς να έχει το δικαίωμα να τροποποιεί τα στοιχεία αυτά χωρίς την έγγραφη εντολή του εργοδότη, γιατί σύμφωνα με τη σύμβαση αναλαμβάνει ρητά να εφαρμόσει πιστά τα καθοριζόμενα στα τεύχη της μελέτης αυτής, καθώς και αυτά που υπέβαλε και εγκρίθηκαν από την υπηρεσία, τα οποία μετά την έγκρισή τους αποτελούν συμβατικό τμήμα της μελέτης.

Άρθρο 25^ο Αριότητα των κατασκευών - Μελέτη του έργου - Τροποποιήσεις Μελέτης

Ο καθορισμός από τα στοιχεία της Μελέτης και τις οδηγίες της τεχνικής περιγραφής και των προδιαγραφών για την εκτέλεση των εργασιών δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να πάρει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των διαφόρων κατασκευών.

Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων διευκρινίζεται ότι, έστω και αν δεν ορίζεται κάτι από τα σχέδια λεπτομερειών ή από άλλα στοιχεία της εργολαβίας ή από οδηγίες ή διαταγές της υπηρεσίας κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου πρέπει να είναι άρτιο, τόσο ως προς τη κατασκευή, την αντοχή και καλή εμφάνιση του όσο και ως προς την άμεση σύνδεση του με τα υπόλοιπα τμήματα του έργου.

Ο ανάδοχος πριν την εφαρμογή της Μελέτης είναι υποχρεωμένος να επαληθεύσει όλα τα στη διάθεση του στοιχεία της Μελέτης και να εκτελέσει τυχόν συμπληρωματικές έρευνες κ.λ.π. προκειμένου να οριστικοποιηθούν τα κατασκευαστικά σχέδια του έργου, και σε περίπτωση ασυμφωνίας ή λάθους να ζητήσει έγκαιρα εγγράφως από τον εργοδότη την σχετική διόρθωση, χωρίς να έχει το δικαίωμα να τροποποιεί τα στοιχεία αυτά χωρίς την έγγραφη εντολή του εργοδότη.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παράλειψη ή ελάττωμα της κατασκευής ο ανάδοχος υποχρεούται στην συμπλήρωση ή επανόρθωση στο χρόνο που θα ορίσει η Υπηρεσία, αλλιώς η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να εκτελέσει αυτό σε βάρος και για λογαριασμό του.

ΑΡΘΡΟ 26ο : Διεξαγωγή της κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια που εκτελούνται οι εργασίες - Χρήση της οδού πριν από την αποπεράτωση

1. Οι εργασίες για τη σύγχρονη, συνεχή και πλήρη εξασφάλιση της κυκλοφορίας που διέρχεται από την προς κατασκευή οδό κατά τη διάρκεια της κατασκευής της, δεν θα πληρωθούν ξεχωριστά στον ανάδοχο, αλλά θα συμπεριληφθούν απ' αυτόν με αναγωγή στις τιμές της προσφοράς του που θα προσφέρει για την κατασκευή της παρούσας οδού. Έτσι ο εργολάβος είναι υποχρεωμένος, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση να αποκαθιστά τη διεξαγόμενη κυκλοφορία με ασφάλεια και ανεμπόδια και αυτό θα επιτυγχάνεται με τη μελέτη και κατασκευή των απαραίτητων παρακαμπτηρίων. Τα παρακαμπτήρια τμήματα της οδού θα είναι έτσι

κατασκευασμένα, ως προς τα γεωμετρικά στοιχεία, ώστε η κυκλοφορία που διέρχεται απ' αυτά να είναι άνετη και ασφαλής.

Άρθρο 27° : Αρχαιότητες

Ο εργολάβος είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιήσει αμέσως και χωρίς καμιά καθυστέρηση στην Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Θεσ/νίκης την πιθανή εμφάνιση, κατά την κατασκευή των έργων, αρχαιοτήτων ή οποιασδήποτε φύσεως έργων τέχνης, για τα οποία εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις περί αρχαιοτήτων (παρ. 12 του άρθρου 37 του Ν.3669/08).

Σε περίπτωση καθυστέρησης της προόδου των έργων, εξαιτίας των παραπάνω, χορηγείται αναλόγως παράταση της συμβατικής προθεσμίας, μη αποκλειομένης και της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 62 του Ν.3669/08.

Άρθρο 28°: Εγκαταστάσεις επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας (ΟΚΩ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται, ύστερα από έρευνα που θα διεξάγει στα γραφεία των αρμοδίων ΟΚΩ, να αναζητήσει στοιχεία για τους υφιστάμενους, στην περιοχή έργων, αγωγούς ύδρευσης, αποχέτευσης, ΔΕΗ, ΟΤΕ, κ.λ.π οι οποίοι εμπλέκονται με το έργο.

Η επαλήθευση και συμπλήρωση των στοιχείων αυτών αποτελεί ευθύνη του αναδόχου.

Ο ανάδοχος αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης υποχρεούται στη λήψη οδηγιών και πληροφοριών από τους αρμόδιους φορείς (ΟΤΕ, ΔΕΗ, ύδρευση, αποχέτευση, φυσικό αέριο κ.τ.λ) για τυχόν αγωγούς ή καλώδια στις θέσεις των έργων, καθώς και στην αποκάλυψη και ακριβή προσδιορισμού τούτων πριν από την έναρξη οποιασδήποτε εργασίας, όπως και στην μετέπειτα προστασία των προς αποφυγή ζημιών, ή αποκατάσταση ή αποζημίωση η οποία θα βαρύνει αποκλειστικά τον ανάδοχο.

Άρθρο 29ο : Εγκαταστάσεις εργολάβου

Προσωρινά κτίσματα, εργαστήρια, γραφεία και άλλες εγκαταστάσεις μπορούν να κατασκευαστούν από τον εργολάβο χωρίς καμιά οικονομική επιβάρυνση του εργοδότη.

Οι προσωρινές αυτές εγκαταστάσεις και κτίσματα θα παραμείνουν στην κυριότητα του εργολάβου και θα αφαιρούνται με δαπάνες του μετά την αποπεράτωση του έργου. Στην περίπτωση που τα κτίρια αυτά θα γίνουν με υλικά του εργοδότη θα παραμείνουν στην ιδιοκτησία του.

ΑΡΘΡΟ 30° : Καθαρισμός

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με δικές του δαπάνες πριν παραδώσει για χρήση κάθε τμήμα του έργου, να αφαιρέσει και να απομακρύνει από τους πέρα του τμήματος αυτού χώρους, καθώς επίσης και γενικά από το εργοτάξιο μετά το τελείωμα όλου του έργου, τα απορρίμματα, εργαλεία, μηχανήματα, υλικά, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων κλπ, και να αποκαταστήσει τους χώρους στους οποίους αυτά ήταν εγκατεστημένα ή αφημένα κλπ.

ΑΡΘΡΟ 31ο : Βλάβες στα έργα - Αναγνώριση αποζημιώσεων

1. Ο ανάδοχος δεν αποζημιώνεται από τον κύριο του έργου για οποιαδήποτε βλάβη που γίνεται στα έργα ή για φθορά ή απώλεια υλικών και γενικά για οποιαδήποτε ζημία αυτών, που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα αυτού και του προσωπικού του ή στη χρήση ακατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε αιτία, εκτός από τις περιπτώσεις βλαβών ή ζημιών από ανωτέρα βία - θεομηνία και για τις οποίες αποζημιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 του Ν.3669/08.

2. Ο ανάδοχος δεν αποζημιώνεται για οποιαδήποτε βλάβη, φθορά ή απώλεια υλικών που θα συμβεί εκτός του συμβατικού χρόνου περαίωσης του έργου.

3. Ο ανάδοχος αποζημιώνεται για βλάβες ή ζημιές που οφείλονται σε υπαιτιότητα του κύριου του έργου.

4. Ο ανάδοχος δεν ευθύνεται για βλάβες οφειλόμενες στη χρήση του έργου, το οποίο παραδόθηκε από αυτόν στον κύριο του έργου, κατά τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 58 του Ν.3669/08.

ΑΡΘΡΟ 32' : Έκπτωση Εργολάβου

1. Όταν ο εργολάβος δε συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του, οι οποίες απορρέουν από τη σύμβαση, τις διατάξεις του Ν.3669/08 καθώς επίσης και με τις έγγραφες εντολές της Υπηρεσίας που έχει την επίβλεψη, τότε αυτός καλείται με Ειδική Πρόσκληση από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας όπως μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, πάντως όχι μικρότερο από δέκα (10) ημέρες ούτε μεγαλύτερο από τριάντα (30), συμμορφωθεί με τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή τις έγγραφες διαταγές της Υπηρεσίας.

2. Αν ο εργολάβος δε συμμορφωθεί προς την παραπάνω Ειδική Διαταγή, εντός της προθεσμίας που του ορίζεται, τότε αυτός κηρύσσεται έκπτωτος της εργολαβίας, **σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61 του Ν.3669/08.**

ΑΡΘΡΟ 33' : Τόπος διαμονής αναδόχου - Διαταγές υπηρεσίας

Κατά την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να δηλώσει εγγράφως στον κύριο του έργου (και στην υπηρεσία που έχει την επίβλεψη του έργου) τον τόπο διαμονής του, κατά τη διάρκεια που ισχύει αυτή. Με δήλωσή του ο ανάδοχος διορίζει και τον αντικλητό του, υποβάλλοντας μαζί με τη δήλωση διορισμού έγγραφο αποδοχής του διορισμού από τον αντικλητό. Ο αντικλητός πρέπει να είναι κάτοικος Θεσ/νίκης. Σ' αυτόν κοινοποιούνται τα έγγραφα της Υπηρεσίας. Κάθε αλλαγή αντικλήτου, καθώς και αλλαγή της διευθύνσεως του αντικλήτου ή του αναδόχου, κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, πρέπει να αναφέρεται αμέσως στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Θεσ/νίκης, σύμφωνα με το άρθρο 30 Ν.3669/08.

Σε περίπτωση που δε βρεθεί ο ανάδοχος ή ο αντικλητός του, στη διεύθυνση που δήλωσε, για να παραλάβει ή να αρνηθεί να παραλάβει έγγραφο της Υπηρεσίας, αυτό κοινοποιείται με την οικεία αστυνομική αρχή ή άλλο δημόσιο όργανο στη διεύθυνση που αυτοί δήλωσαν και με την εφαρμογή ανάλογα στην τελευταία αυτή περίπτωση των σχετικών διατάξεων της πολιτικής δικονομίας, συντάσσεται σχετικό αποδεικτικό επίδοσης ή θυροκόλλησης.

Όταν εκτελούνται έργα ιδιαίτερης σημασίας, κατά την κρίση της Υπηρεσίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ.8 του Ν.3669/08, να προσλάβει, ύστερα από Διαταγή του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας, για ορισμένο χρόνο ή για όλη την διάρκεια εκτέλεσης του έργου, τεχνικό προσωπικό ανάλογο με τις απαιτήσεις του έργου.

Οι εντολές εκτέλεσης των εργασιών (Αποφάσεις Διοίκησης), θα διαβιβάζονται από την Υπηρεσία στον ανάδοχο, με χρήση τηλεομοιοτυπίας (fax), στον αριθμό που υποχρεούται να δηλώσει κατά την υπογραφή της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ.3 του Ν. 2672/98.

ΑΡΘΡΟ 34' : Διεύθυνση έργων από τον ανάδοχο και συμμόρφωσή του προς τη Σύμβαση και τις Διαταγές της Υπηρεσίας

1. Ο ανάδοχος υποχρεούται καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής των έργων να τα παρακολουθεί ο ίδιος ή εξουσιοδοτημένος ειδικά αντιπρόσωπός του, διπλωματούχος μηχανικός ή πτυχιούχος υπομηχανικός, κατάλληλος από απόψεως εμπειρίας για τα έργα αυτά.

Για την υπογραφή από τον ανάδοχο οποιουδήποτε εγγράφου που έχει σχέση με την εκτέλεση της συμβάσεως εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις "Περί εκπροσωπήσεως των Εταιρειών και περί αντιπροσωπεύσεως".

Τα πρόσωπα που αναφέρονται παραπάνω μπορούν να αντιπροσωπεύουν τον ανάδοχο κατά την υπογραφή του πρωτοκόλλου εγκαταστάσεως, του πρωτοκόλλου αφανών εργασιών, των επιμετρήσεων και των πιστοποιήσεων μαζί με τα στοιχεία που τις συνοδεύουν, καθώς επίσης να υποβάλουν ενστάσεις και αιτήσεις θεραπείας.

Η υποκατάσταση τρίτου στην κατασκευή μέρους ή όλου του έργου απαγορεύεται χωρίς έγκριση του φορέα κατασκευής του έργου, κατά τα άλλα ισχύει το άρθρο 65 του Ν.3669/08.

2. Ο ανάδοχος ή αυτός που τον αντικαθιστά στην διεύθυνση των έργων, υποχρεούται να συνοδεύει κατά τις επισκέψεις του στο έργο τον τεχνικό υπάλληλο της Υπηρεσίας που επιβλέπει, διευθύνει ή επιθεωρεί αυτό.

3. Ο ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει πιστά τα εγκεκριμένα από την Υπηρεσία διαγράμματα, να τηρεί τις διαστάσεις και τη διάταξη των διαφόρων τμημάτων ή μερών του έργου κ.λ.π. και να συμμορφώνεται με τις διατάξεις των συμβατικών τευχών.

4. Αν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της κατασκευής του έργου ο ανάδοχος αντιμετωπίσει συνθήκες ή εμπόδια που δεν είχαν προβλεφθεί από τη σύμβαση, οφείλει να ειδοποιήσει αμέσως την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου υποβάλλοντας συγχρόνως και προτάσεις για την αντιμετώπισή τους.

5. Ο ανάδοχος δεν αποζημιώνεται για μεταβολές, που γίνονται χωρίς έγγραφη διαταγή της Υπηρεσίας και οι οποίες συνεπάγονται μεγαλύτερη δαπάνη, έστω και αν αυτές βελτιώνουν τη μορφή του έργου. Για κάθε μεταβολή, από την οποία προέρχεται οικονομία, καταβάλλεται στον ανάδοχο μόνον η ανάλογη με την εργασία που γίνεται δαπάνη. Αν από τη μεταβολή αυτή προκύπτει πλημμελής κατασκευή εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 60 του Ν.3669/08.

6. Ο ανάδοχος δεν έχει υποχρέωση να συμμορφωθεί με τις προφορικές διαταγές της Υπηρεσίας. Στην περίπτωση όμως εργασιών που είναι επείγουσες μπορεί να δοθεί προφορικά διαταγή από τον επιβλέποντα, που όμως οφείλει να ενημερώσει με έγγραφο την Υπηρεσία για την έκδοση κανονικής διαταγής μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την προφορική και αν αυτή δεν καλύπτει τελείως την εντολή του επιβλέποντα, κάθε εργασία που εκτελέστηκε από τον ανάδοχο μέχρι της ημέρας κοινοποιήσεως της εγγράφου διαταγής της Υπηρεσίας αναγνωρίζεται "ως καλώς γενομένη" και καταβάλλεται η σχετική αποζημίωση.

ΑΡΘΡΟ 35^ο : Τελικές Επιμετρήσεις - Παραλαβή

1. Μετά τη λήξη των προθεσμιών περάτωσης των εργασιών, ο επιβλέπων ελέγχει τα έργα για να διαπιστώσει αν αυτά έχουν περατωθεί και υποστεί ικανοποιητικά κάθε δοκιμασία, προβλεπόμενη από τη σύμβαση και υποβάλλει προς την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου σχετική έκθεση.

2. Μετά τα παραπάνω ο Προϊστάμενος της επιβλέπουσας Υπηρεσίας εκδίδει βεβαίωση για την εμπρόθεσμη περάτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 71 του Ν.3669/08.

3. Ο ανάδοχος υποχρεούται μέσα σε δύο μήνες από την περαίωση, να υποβάλει στην επιβλέπουσα Υπηρεσία για έλεγχο και θεώρηση τις τελικές επιμετρήσεις για κάθε διακεκριμένο μέρος του έργου για το οποίο ενδείκνυται αυτοτελής επιμέτρηση, τον τελικό συνοπτικό επιμετρητικό πίνακα, καθώς επίσης και κάθε αίτημά του, που προκύπτει από την εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73 του Ν. 3669/08.

4. Η προσωρινή παραλαβή του έργου θα γίνει μέσα σ' ένα εξάμηνο από την ημερομηνία αποπεράτωσης του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 73 του Ν.3669/08.

5. Η Επιτροπή παραλαβής ελέγχει όσο είναι εφικτό την τελική επιμέτρηση με σποραδικές ή γενικές καταμετρήσεις και παραλαμβάνει τα έργα στο σύνολό τους, με τη σύνταξη σχετικού πρωτοκόλλου παραλαβής. Κατά την παραλαβή, εξετάζονται οι πιθανές διαφορές μεταξύ του εργολάβου και της επιβλέπουσας Υπηρεσίας, σχετικά με την εκτέλεση από τον εργολάβο τμημάτων του έργου διαφορετικών διαστάσεων, καθώς επίσης οι ενστάσεις του εργολάβου κατά της επιμέτρησης. Επίσης, η Επιτροπή ελέγχει αν είναι εμπρόθεσμη η εκτέλεση των εργασιών και γενικά κάθε παράβαση των όρων της σύμβασης.

6. Το πρωτόκολλο παραλαβής υπογράφεται υποχρεωτικά από τον ανάδοχο, τον επιβλέποντα και τα Μέλη της Επιτροπής και τελικά υποβάλλεται για έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 73 του Ν.3669/08.

ΑΡΘΡΟ 36° : Χρόνος εγγύησης - Οριστική παραλαβή

1. Ορίζεται χρόνος εγγύησης δεκαπέντε (15) μηνών, μετά την πάροδο της οποίας θα γίνει η οριστική παραλαβή του έργου. Ο χρόνος αυτός μετράται από την ημερομηνία αποπεράτωσης των εργασιών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 74 και 75 του Ν.3669/08.

2. Στο διάστημα αυτό είναι υποχρεωμένος ο ανάδοχος να συντηρεί τα έργα σε καλή κατάσταση, να τα επισκευάζει και να επανορθώνει με δικές του δαπάνες κάθε βλάβη ή φθορά από συνηθισμένη χρήση.

3. Αν ο ανάδοχος παραμελήσει τη συντήρηση των έργων με αποτέλεσμα να επέλθει ή να επίκειται βλάβη αυτών τότε καλείται με έγγραφο μέσα σε ορισμένη προθεσμία να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του. Αν δε συμμορφωθεί με την παραπάνω διαταγή, οι σχετικές εργασίες εκτελούνται από τον κύριο του έργου σε βάρος και για λογαριασμό του από τις κατατεθειμένες εγγυήσεις ή από τα οφειλόμενα σ' αυτόν ποσά και σε περίπτωση ανεπάρκειας αυτών, το υπόλοιπο βεβαιώνεται σε βάρος του εργολάβου με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις για είσπραξη δημοτικών και κοινοτικών εσόδων.

4. Η οριστική παραλαβή θεωρείται ότι συντελέσθηκε αυτοδικαίως αν δε γίνει μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη του χρόνου εγγύησης του έργου και μετά παρέλευση τριάντα (30) ημερών ύστερα από ειδική όχληση του αναδόχου για τη διενέργειά της.

5. Αν η προσωρινή παραλαβή δε διενεργήθηκε μέχρι την ημερομηνία της οριστικής παραλαβής, το έργο παραλαμβάνεται ταυτοχρόνως προσωρινά και οριστικά.

6. Για τη στερεότητα του έργου κατά τμήματα και στο σύνολό του και την ευθύνη του αναδόχου ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 74 και 75 του Ν.3669/08.

ΑΡΘΡΟ 37° : Περιεχόμενα κονδυλίου απροβλέπτων δαπανών προϋπολογισμού

Από το κονδύλιο αυτό προβλέπεται να αντιμετωπισθεί η ανάγκη εκτέλεσης κατά την κατασκευή του όλου έργου, και των παρακάτω εργασιών :

Δαπάνες που προκύπτουν από την εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση του έργου καθώς και προφανείς παραλείψεις ή σφάλματα της προμέτρησης της μελέτης και όχι από τροποποίηση των σχεδίων και της μορφής του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2372/1996 καθώς επίσης των εγκυκλίων 8/1996, 18/1996 και 38/1996.

ΑΡΘΡΟ 38° : Παραστατικά και στατιστικά στοιχεία του έργου

Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να τηρήσει, συντάξει, εκτυπώσει και παραδώσει στη διευθύνουσα υπηρεσία πλήρη στοιχεία του έργου. Οι δαπάνες αυτές βαρύνουν τον ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 39° : Διεύθυνση έργων - Επιλογή προσωπικού - Μηχανικά μέσα

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τοποθετήσει ως διευθύνοντα τα έργα εκπρόσωπο του, διπλωματούχο Μηχανικό, αναγνωρισμένης Σχολής του Εσωτερικού ή Εξωτερικού, με ειδικότητα την απαιτούμενη για το έργο.

Ο παραπάνω διευθύνων τα έργα μηχανικός, πρέπει να έχει τη σχετική πείρα για την κατασκευή του έργου που αναφέρεται στην επικεφαλίδα και η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να μην τον αποδεχθεί, εφόσον δεν εκπληρώνει τις σχετικές προϋποθέσεις.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέτει, εκτός από τα αναγκαία κάθε είδους μηχανήματα, εγκαταστάσεις, μεταφορικά μέσα, όργανα και εργαλεία, όπως ορίζεται στο άρθρο

37 του Ν.3669/08 και το απαιτούμενο ειδικευμένο προσωπικό για την εμπρόθεσμη και έντεχνη κατασκευή του έργου της επικεφαλίδας.

ΑΡΘΡΟ 40^ο : Ευθύνη αναδόχου έναντι ατυχημάτων - Πρόληψη και αντιμετώπιση εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή του έργου (Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ.)

Ο ανάδοχος οφείλει να παίρνει τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα, δεδομένου ότι ευθύνεται ποινικά και αστικά εξ ολοκλήρου για κάθε ατύχημα στο προσωπικό που απασχολείται απ' αυτόν ή από την Υπηρεσία και σε κάθε άλλο τρίτο και το οποίο οφείλεται ή προκαλείται από οποιονδήποτε λόγο ανεξάρτητα από την κανονική ή όχι εκτέλεση του έργου, επειδή δε θα ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του κυρίου του έργου, όπως εκφράζονται μέσω της Υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να συμπληρώσει το Σ.Α.Υ και Φ.Α.Υ κατά τα στάδια κατασκευής του έργου και να τηρεί τα οριζόμενα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Ν.3669/08 και το Π.Δ. 305/96.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί τα έργα με ασφαλή τρόπο και σύμφωνα με τους Νόμους, Διατάγματα, Αστυνομικές και λοιπές διατάξεις και τις οδηγίες της υπηρεσίας, που αφορούν την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, αναφέρονται οι επόμενες διατάξεις, οι οποίες θα εφαρμόζονται όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν εκάστοτε κατά το χρόνο της εφαρμογής τους :

- Το Π.Δ. 778/83 (ΦΕΚ 193 Α/1980) "περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών"
- Το Π.Δ. 1073/81(ΦΕΚ 260 Α/1981) "περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών κα πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού"
- Το Ν 1430/84 (ΦΕΚ 49 Α/1984) «Κύρωση της 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας που αφορά τις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία».
- Το Ν. 1568/85 (ΦΕΚ 177 Α/1985) «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε συνδυασμό με το άρθρο 39 του Ν 1836/89 (79/Α) «Πρώτωση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις».
- Το Π.Δ. 294/88 (ΦΕΚ 138 Α/1988) «Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφαλείας για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1, παρ. 1 του Ν 1568/85».
- Το Π.Δ. 157/92 (ΦΕΚ 74 Α/1992) «Επέκταση των ΠΔ και ΥΑ που εκδόθηκαν με τις εξουσιοδοτήσεις του Ν 1568/85 στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ».
- Το Π.Δ. 395/94 (ΦΕΚ 220 Α/1994) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ», σε συνδυασμό με τα Π.Δ. 89/99 (ΦΕΚ 94 Α/1999), 396/94 (ΦΕΚ 220 Α/1994) και 304/00 (ΦΕΚ 241 Α/2000).
- Το Π.Δ. 17/96 (ΦΕΚ 11 Α/1996) «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε συνδυασμό με το ΠΔ 159/99 (ΦΕΚ 157 Α/1999).
- Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ 212 Α/1996) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ».
- Το Π.Δ. 105/95 (ΦΕΚ 67Α/95) «Ελάχιστες προδιαγραφές για τη σήμανση ασφαλείας ή / και υγείας στην εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ».
- Η Υ.Α. ΒΜ5/30428(ΦΕΚ 589Β/30-6-80) "Σήμανση εκτελουμένων έργων σε οδούς εκτός κατοικημένων περιοχών "
- Η Υ.Α. ΒΜ5/30058(ΦΕΚ 121Β/23-3-83) "Σήμανση εκτελουμένων έργων σε οδούς εντός κατοικημένων περιοχών "

- Απόφαση ΔΕΕΠ/οικ.433/19-09-2000 (ΦΕΚ 1176 Β') του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.
- **Απόφαση ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-03-2001 (ΦΕΚ 266 Β')**
- **Απόφαση ΔΕΕΠ/85/14-05-2001 (ΦΕΚ 686 Β')**
- **Απόφαση ΔΙΠΑΔ/οικ.889/27-11-2002 (ΦΕΚ 16 Β')** «Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημόσιων Έργων (Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ.)»
- Η Προδιαγραφή Σήμανσης Εκτελούμενων Οδικών Έργων εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών, όπως εγκρίθηκε με την ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ./502/1-7-03 (ΦΕΚ 946Β/9-7-03) Απόφαση Υφ. ΠΕΧΩΔΕ.

1. Προς τούτο πρέπει ο Ανάδοχος να υποβάλει έγκαιρα προς έγκριση από την Υπηρεσία εγχειρίδιο ασφάλειας, μαζί με πίνακα διανομής και βεβαίωσης ενημέρωσης όλου του προσωπικού του εργοταξίου, αλλά και κάθε νεοπροσλαμβανομένου στο εργοτάξιο. Τέλος πρέπει να ορίσει ένα μέλος του εργοταξίου του σαν Υπεύθυνο Ασφαλείας. Το εν λόγω μέλος του εργοταξίου θα έχει υποχρέωση για ενημέρωση και παρακολούθηση τήρησης όλων των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας από όλους τους εργαζόμενους, και να τηρεί ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας όπως προβλέπεται στο Ν.1396/83. Ο υπεύθυνος του εργοταξιακού γραφείου του Αναδόχου παραμένει πάντα τελικός υπεύθυνος για την υγιεινή και ασφάλεια.

2. Ρητά καθορίζεται ότι ο Ανάδοχος παραμένει μόνος και αποκλειστικά υπεύθυνος για την ασφάλεια των εργαζομένων στα έργα και είναι δική του ευθύνη η λήψη των ενδεδειγμένων και ορθών μέτρων ασφαλείας και η τήρηση των σχετικών κανονισμών. Για θέματα πρόληψης ατυχημάτων ισχύουν όσα ορίζονται από την Ελληνική νομοθεσία, όπως εκάστοτε ισχύει κατά το χρόνο της εφαρμογής των διατάξεων.

3. Όλες οι δαπάνες εφαρμογής των διατάξεων υγιεινής και ασφάλειας βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογισθεί απ' αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του κατά ανηγμένο τρόπο στις τιμές της προσφοράς του.

Κανονιστικές απαιτήσεις

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του ΚΤΕ, όπως εκφράζονται μέσω της υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (Σ.Ο.Δ.Α.Υ.Ε.).

Ο ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει το Σ.Ο.Δ.Α.Υ.Ε. στο έργο ώστε να περιοριστεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο.

Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το Σ.Ο.Δ.Α.Υ.Ε. ορίζονται οι εξής :

- Δήλωση πολιτικής ασφαλείας εργασίας του αναδόχου.
- Ορισμός τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και ιατρού Εργασίας.

Ειδικότερα και λόγω της σπουδαιότητας των θεσμών αυτών, τα προσόντα και καθήκοντα των ατόμων τα οποία θα παρέχουν τις υπηρεσίες του τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας, καθώς και του γιατρού Εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (Ν. 1568/85, Π.Δ. 17/96, Π.Δ. 305/96, Π.Δ. 294/88). Η ανάθεση των καθηκόντων του τεχνικού ασφαλείας και συντονιστή ασφαλείας και υγείας της Εργασίας καθώς και του γιατρού Εργασίας γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Διευθύνουσα Υπηρεσία και στο Αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.ΕΠ.Ε. Για την κάλυψη αναγκών του σε υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και γιατρού Εργασίας, μετρήσεις, αναπροσαρμογή ή και εκπόνηση του Σ.Α.Υ και Φ.Α.Υ περιλαμβανομένης της εκτίμησης του εργασιακού κινδύνου, εκπαίδευση προσωπικού, κ.λ.π. Ο ανάδοχος μπορεί να συμβάλλεται με εξωτερικούς συνεργάτες ή και ειδικά αδειοδοτημένη (Π.Δ. 95/99, Π.Δ. 17/96) από το Υπουργείο Εργασίας Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου.(ΕΞ.Υ.Π.Π.).

- Καθορισμός αρμοδιοτήτων προσωπικού αναδόχου για θέματα Α.Υ.Ε.
- Οργάνωση υπηρεσιών Α.Υ.Ε. υπεργολάβων.
- Εκπόνηση διαδικασιών ασφαλείας.

Κατ' ελάχιστον απαιτούνται διαδικασίες για :

- αναφορά ατυχήματος
- διερεύνηση των ατυχημάτων και τήρηση αρχείων βάσει νομοθεσίας
- αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης
- χρήση μέσων ατομικής προστασίας
- εκπαίδευση προσωπικού
- ιατρικές εξετάσεις εργαζομένων

- Κατάρτιση ειδικών μελετών π.χ. για βοηθητικές κατασκευές όπου τέτοια μελέτη προβλέπεται από την νομοθεσία ή προτείνεται από το Σ.Α.Υ της μελέτης ή της κατασκευής.

- Διαδικασίες επιθεωρήσεων

Ο ανάδοχος θα πρέπει να προγραμματίζει την τακτική επιθεώρηση των χώρων, του εξοπλισμού, των μεθόδων και των πρακτικών εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, εκτός αν άλλως ορίζεται στη νομοθεσία ή το απαιτούν οι συνθήκες εκτέλεσης του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για την επανόρθωση των επικίνδυνων καταστάσεων που επισημαίνονται. Οι επιθεωρήσεις πρέπει να τεκμηριώνονται γραπτά.

- Άλλες προβλέψεις

- Εκ των προτέρων γνωστοποίηση της έναρξης των εργασιών στο Έργο προς το αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.ΕΠ.Ε.
- Κατάρτιση προγράμματος και υλοποίηση εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα Α.Υ.Ε.
- Οδηγίες ασφαλούς εργασίας προς εφαρμογή από όλους τους εργαζομένους στο εργοτάξιο.
- Πρόβλεψη για σύγκληση μηνιαίων συσκέψεων για θέματα Α.Υ.Ε με τον συντονιστή Α.Υ.Ε. και τους υπεργολάβους, παρουσία του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας.

- Υποχρέωση αναδόχου για αναθεώρηση Σ.Α.Υ και Φ.Α.Υ.

Ο συντονιστής ασφαλείας και υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφαλείας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα Α.Υ.Ε. και να συντάξει τον τελικό Φ.Α.Υ.

Το Σ.Α.Υ. αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε (Φ.Α.Υ.) εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει.

Συνεπώς ο Φάκελος Ασφαλείας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον ΚτΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάσθηκε.

Το Σ.Α.Υ. πρέπει να περιέχει τα εξής :

□ Γενικά

- Είδος έργου και χρήση αυτού
- Σύντομη περιγραφή του έργου
- Ακριβής διεύθυνση του έργου
- Στοιχεία κυρίου του έργου
- Στοιχεία του υπόχρεου για εκπόνηση του Σ.Α.Υ.

□ Πληροφορίες για τα υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

□ Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.

□ Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου.

□ Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων.

□ Συνθήκες αποκομιδής επικίνδυνων υλικών.

□ Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' βοηθειών.

□ Μελέτες κατασκευής ικριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ειδικοί τύποι ικριωμάτων, αντιστηρίξεις μεγάλων ορυγμάτων, η επιχωμάτων κ.λ.π. Και διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.

□ Καταγραφή σε πίνακα των φάσεων και υποφάσεων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.

- Την καταγραφή σε πίνακα των κινδύνων, των πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και υποφάσης του έργου με κλιμάκωση της εκτίμησης επικινδυνότητας π.χ.
X=Χαμηλή εκτίμηση κινδύνου
M=Μέτρια εκτίμηση κινδύνου
Y=Υψηλή εκτίμηση κινδύνου
Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρέοντες κίνδυνοι.
- Εναλλακτικές μέθοδοι εργασίας για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.
- Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψή του, καθώς και ειδικά μέτρα για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 12 του Π.Δ. 305/96).

Ο Φ.Α.Υ πρέπει να περιέχει τα εξής :

- Γενικά
 - Είδος έργου και χρήση αυτού
 - Ακριβής διεύθυνση του έργου
 - Αριθμό αδειας
 - Στοιχεία κυρίου του έργου
 - Στοιχεία του συντονιστή ασφαλείας και υγείας που θα συντάξει τον Φ.Α.Υ.
- Στοιχεία από το μητρώο του έργου
 - Τεχνική περιγραφή του έργου
 - Παραδοχές μελέτης
 - Τα σχέδια «ως κατασκευάσθη»
- Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφαλείας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη την διάρκεια της ζωής του έργου, π.χ εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κ.λ.π. Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού, κ.λ.π.) στην πυρασφάλεια κ.λ.π.
- Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου.
Το ανωτέρω περιλαμβάνει:
 - Τον κανονισμό λειτουργίας του έργου π.χ. όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη χρήση του έργου από τους χρήστες, βασικά ενημερωτικά φυλλάδια κατάλληλα και επαρκή, που θα διανεμηθούν στους χρήστες ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πως θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση εκτάκτων γεγονότων.
 - Οδηγίες λειτουργίας για το προσωπικό λειτουργίας και εκμετάλλευσης του έργου π.χ οδηγίες χρήσης του ακίνητου και κινητού εξοπλισμού που ανήκει στη συγκεκριμένη εργολαβία σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας και σε συνθήκες εκτάκτου περιστατικού κ.λ.π.
 - Οδηγίες συντήρησης του έργου. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένες οδηγίες για την περιοδική συντήρηση του έργου. Κατά την εκτέλεση του έργου, το Σ.Α.Υ. και ο Φ.Α.Υ. τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των Σ.Α.Υ. –Φ.Α.Υ.
Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφαλείας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη την διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚτΕ.

Στο Παράρτημα της ΕΣΥ συμπεριλαμβάνονται τα πρότυπα έντυπα ΣΑΥ ΦΑΥ της υπηρεσίας.

Δαπάνη σύνταξης Σ.Α.Υ και Φ.Α.Υ.

Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν στην οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά την διαμόρφωση της προσφοράς του.

Ο ανάδοχος ευθύνεται για την τήρηση Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ. στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου, τα οποία θα πρέπει να είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών και φυσικά της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Σε περίπτωση ατυχήματος ο ανάδοχος του έργου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις έχει την αποκλειστική ευθύνη για την τυχόν μη λήψη των αναγκαίων μέτρων ασφάλειας και υγείας.

Άρθρο 41º: Χρήση έργου ή τμήματος του πριν από την αποπεράτωση

Ο εργοδότης δικαιούται παράλληλα με την εκτέλεση εργασιών να χρησιμοποιεί το όλο έργο ή τμήμα του, αν κατά την κρίση του αυτή η χρήση είναι δυνατή (Διοικητική παραλαβή για χρήση)

Η παραπάνω χρήση δεν αποδεικνύει ότι ο εργοδότης παρέλαβε το έργο, ή ότι αυτό εκτελέστηκε καλά και διατηρεί όλα τα δικαιώματα του να ελέγξει και να παραλάβει εν καιρώ το έργο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τους συμβατικούς όρους. Επίσης δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από τις ευθύνες και υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση.

Η παραπάνω χρήση διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 72 του Ν.3669/08.

ΑΡΘΡΟ 42º : Προστασία περιβάλλοντος

α. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προφυλάσσει και να προστατεύει την υπάρχουσα βλάστηση, όπως δένδρα, θάμνους και καλλιεργημένες εκτάσεις γύρω από το χώρο που του διατίθεται από την Υπηρεσία, για την εκτέλεση των έργων, θα είναι δε υπεύθυνος για κάθε ζημιά που θα προκαλέσει σε τρίτους, λόγω αυθαίρετης κοπής ή βλάβης δέντρων ή θάμνων, απόθεσης υλικών, λόγω κακού χειρισμού των μηχανημάτων ή καταπάτησης φυτεμένων περιοχών από μηχανικά μέσα.

β. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κατά την εκτέλεση των έργων να συμμορφώνεται πλήρως προς την εγκύκλιο Υ.Δ.Ε. Γ2-Δ2/0/3/192 (εγκύκλιος Α213/05.05.1975) για την προστασία του περιβάλλοντος.

γ. Δεν θα κοπεί κανένα δένδρο ή δενδρύλλιο χωρίς την έγγραφη έγκριση της Υπηρεσίας. Για να δοθεί η έγκριση ο ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλει τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο θα έχουν σημειωθεί τα δένδρα ή δενδρύλλια που θα πρέπει να κοπούν.

δ. Σε περίπτωση ζημιάς ή καταστροφής σε υπάρχουσες κατασκευές ή σε στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος, που δεν προβλέπονται από την εγκεκριμένη μελέτη του έργου (ή από τυχόν εγκεκριμένες από την Υπηρεσία τροποποιήσεις της), ο ανάδοχος ανεξάρτητα των ευθυνών που να μπορούν να προκύψουν γι' αυτόν, είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τα υπάρχοντα έργα (ή το φυσικό περιβάλλον) στην κατάσταση που βρισκόταν πριν από την εγκατάστασή του, με δαπάνες του, χωρίς να δικαιούται οποιαδήποτε χρηματική αποζημίωση ή παράταση προθεσμίας.

ε. Απαγορεύεται αυστηρά η απόρριψη χρώματος ή άλλων υλικών διαγράμμισης, αυτούσιου ή σαν αποτέλεσμα απόπλυσης εργαλείων ή μηχανημάτων ή εξαρτημάτων αυτών, σε φρεάτια αποχέτευσης ομβρίων υδάτων ή απ' ευθείας σε σημεία που καταλήγουν επίσης σε φρεάτια αποχέτευσης της Ε.Υ.Α.Θ. , λόγω της τοξικότητάς τους και των σοβαρών επιπτώσεων αυτής στο περιβάλλον.

Επισημαίνεται επιπλέον, ότι θα πρέπει να πληρούνται κι οι οποιεσδήποτε άλλες προϋποθέσεις προστασίας του περιβάλλοντος με τις εγκρίσεις των αρμοδίων αρχών.

Άρθρο 43º: Μέτρα ασφάλειας – Πρόληψη ατυχημάτων

Ο ανάδοχος οφείλει να παίρνει τα επιβαλλόμενα για κάθε περίπτωση μέτρα ασφαλείας, για την πρόληψη οποιουδήποτε ατυχήματος και οποιασδήποτε ζημιάς κατά την διάρκεια εκτέλεσης των έργων, είναι δε μόνος υπεύθυνος γι' αυτά και έχει αποκλειστικά αυτός τις αστικές και ποινικές ευθύνες για κάθε τι που θα τύχει, είτε από δική του υπαιτιότητα (από πράξεις ή παραλείψεις του) είτε από τα εργαλεία και μηχανήματα που απασχολούνται στο έργο του.

Σε περιπτώσεις που απαιτείται αντιστήριξη ή προστασία γειτονικής κατασκευής, κατόπιν εντολής της υπηρεσίας, ο ανάδοχος υποχρεούται να προβεί στις απαραίτητες κατασκευές καθώς και στη λήψη κάθε άλλου μέτρου, για την αποφυγή πρόκλησης ζημιών σε τρίτους ή και στο έργο.

Ρητά καθορίζεται ότι ο ανάδοχος παραμένει μόνος και αποκλειστικά υπεύθυνος για την ασφάλεια των εργαζομένων ή των με άλλο τρόπο εμπλεκόμενων στα έργα και είναι δική του ευθύνη η λήψη των ενδεδειγμένων και ορθών μέτρων ασφαλείας και η τήρηση των σχετικών κανονισμών. Για θέματα πρόληψης ατυχημάτων ισχύουν όσα ορίζονται από την ελληνική νομοθεσία όπως εκάστοτε ισχύει, κατά το χρόνο εφαρμογής των σχετικών διατάξεων.

Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα ανωτέρω, βαρύνουν τον ανάδοχο και θεωρούνται ανηγμένες στις τιμές της προσφοράς του.

Άρθρο 44^ο: Φύλαξη του εργοταξίου

Ο ανάδοχος υποχρεούται να φυλάσσει τους εργοταξιακούς χώρους από άτομα μη έχοντα εργασία ή μη διαπιστευμένα ή μη δικαιούμενα για οποιοδήποτε λόγο να ευρίσκονται στους χώρους που εκτελούνται έργα. Για το σκοπό αυτό, θα χρησιμοποιούνται, όπου παρίσταται ανάγκη, φύλακες, υπάλληλοι του αναδόχου για το εργοτάξιο του έργου κατά την ημέρα και νύχτα.

Τα ανωτέρω μέτρα θα λαμβάνονται με ευθύνη και δαπάνη του αναδόχου.

ΑΡΘΡΟ 45^ο : Ευθύνη εργολάβου

Συμπληρωματικά διευκρινίζεται ότι τόσο για την εφαρμογή των μελετών όσο και για την ποιότητα και αντοχή των έργων, σύμφωνα με τους όρους της παρούσης, τις οικείες Π.Τ.Π. και τα λοιπά εγκεκριμένα συμβατικά τεύχη, μοναδικός υπεύθυνος είναι ο ανάδοχος αυτών ενώ ο κάθε φύσης έλεγχος που θα ασκηθεί από την επιβλέπουσα το έργο Διεύθυνση του Δήμου Θεσσαλονίκης δεν απαλλάσσει σε καμία περίπτωση τον ανάδοχο από την ευθύνη αυτή ή από οποιαδήποτε άλλη που προκύπτει γι' αυτόν από τις συμβατικές του υποχρεώσεις και τις διατάξεις που ισχύουν.

Ο ανάδοχος είναι τελείως υπεύθυνος για την εκλογή των υλικών, τη χρησιμοποίηση αυτών και γενικά την εκτέλεση της εργασίας κατά τους όρους της παρούσης, των οικείων Τεχνικών Προδιαγραφών και λοιπών εγκεκριμένων συμβατικών τευχών και σχεδίων.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Θεσσαλονίκη, Απρίλιος 2013

Η Συντάξασα

**Ο Προϊστάμενος του
Τμ. Κυκλοφορ.Σχεδιασμού**

**Ο Προϊστάμενος της Δ/σης
Βιώσιμης Κινητικότητας &
Δικτύων**

Αβραμίδου Ευφροσύνη

Χαραλαμπίδης Παύλος

Μπελιμπασάκης Κωνσταντίνος